I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

PADOME

Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju Rezolūcija par pārskatu pār strukturēto dialogu ar jauniešiem attiecībā uz jaunatnes līdzdalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē

(2012/C 380/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

I. ATGĀDINOT, KA:

1. Padomes Rezolūcijā par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010–2018) ([1]) tika atzīts, ka visi jaunieši ir sabiedrības resursi, un uzsvērts, cik svarīgi, izmantojot pastāvīgu strukturētu dialogu ar jauniešiem un viņu organizācijām, ir atbalstīt jauniešu tiesības piedalīties tādas politikas izstrādē, kas viņus skar.

2. Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju 2011. gada 19. maija Rezolūcijā par strukturēto dialogu ar jauniešiem attiecībā uz jauniešu nodarbinātību ([2]) paziņots, ka vispārējā tematiskā prioritāte saistībā ar Eiropas sadarbību jaunatnes jomā otrajā 18 mēnešu darba ciklā (laikposmā no 2011. gada 1. jūlija līdz 2012. gada 31. decembrim) būs jauniešu līdzdalība ar īpašu uzsvaru uz līdzdalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē.

II. ATZĪST, KA:

3. Strukturētais dialogs ir uz līdzdalību vērsts augšupējs process, un otrā 18 mēnešu darba cikla iznākums pamatojas uz rezultātiem, kas sasniegti valstu apspriedēs Polijas, Dānijas un Kipras prezidentūru laikā, kā arī ES jaunatnes konferencēs Varšavā 2011. gada septembrī, Sorē 2012. gada martā un Nikosijā 2012. gada septembrī.

4. Otrajā strukturētā dialoga ciklā valsts līmeņa apspriedes tika rīkotas visās 27 dalībvalstīs, un šajā procesā tika tieši iesaistīts liels jaunatnes līderu un jauniešu skaits ([3]). Ieguldījumu procesā deva arī citas iesaistītās personas, tostarp starptautiskas nevalstiskās jauniešu organizācijas.

5. Komisija pielāgo un pilnveido Eiropas Jaunatnes portālu, lai to darītu noderīgu un pieejamu visiem jauniešiem visā Eiropā. Eiropas Jaunatnes portālā ir pievienota sadaļa par Eiropas jaunatnes konferenču rezultātiem un vēl viena sadaļa, kurā izklāstīta informācija par strukturēto dialogu ([4]).

6. Prezidentvalsts Polijas īpašā prioritāte bija paplašināt sadarbību starp jauniešiem no Eiropas Savienības un jauniešiem no Austrumeiropas un Kaukāza valstīm, īpašu uzsvaru liekot uz jauniešu mobilitāti un līdzdalību. Uzmanība tika vērsta arī uz jauniešu ikdienējās un neformālās mācīšanās veicināšanas un atzīšanas nozīmi.

7. Polijas prezidentūras laikā Padome vienojās turpināt veicināt jauniešu sadarbību starp ES un Austrumu partnerības valstīm ([5]). Laikposmā no 2012. līdz 2013. gadam Komisija piešķīra papildu līdzekļus, lai palielinātu programmas "Jaunatne darbībā" projektu un dalībnieku skaitu no sešām Austrumu partnerības kaimiņu partnervalstīm saskaņā ar ierosmi "Austrumu partnerības jaunatnes logs" ("*Eastern Partnership Youth Window*") ([6]).

([1]) OV C 311, 19.12.2009., 1. lpp.
([2]) OV C 164, 2.6.2011., 1. lpp.
([3]) COM(2012) 495 final: Projekts – Padomes un Komisijas 2012. gada kopīgais ziņojums par atjauninātu regulējumu Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (ES jaunatnes stratēģija 2010–2018).
([4]) Komisijas darba dokuments "Atvērtās koordinācijas metodes pirmā cikla rezultāti jaunatnes jomā (2010–2012)".
([5]) OV C 372, 20.12.2011., 10. lpp.
([6]) Saskaņā ar 2011. gada maijā pieņemto kopīgo paziņojumu "Jauna reakcija uz pārmaiņām kaimiņvalstīs – Eiropas kaimiņattiecību politikas pārskatīšana".

8. Prezidentvalsts Dānijas īpašā prioritāte bija veicināt jauniešu radošumu, novatoriskās spējas un talantus kā instrumentu viņu aktīvai līdzdalībai sabiedrības dzīvē un labākām nodarbinātības iespējām darba tirgū. Šajā sakarā līdzdalība tika skatīta plašākā nozīmē, aptverot jauniešu iesaisti reprezentatīvā demokrātijā un pilsoniskā sabiedrībā visos līmeņos.

9. Dānijas prezidentūras laikā Padome aicināja dalībvalstis un Komisiju izveidot tematisko ekspertu grupu, kurā līdzdarbotos valstu eksperti, ko saskaņā ar atvērtās koordinācijas metodi iecēlušas dalībvalstis, lai apmainītos ar labāko pieredzi, kā veicināt jauniešu radošuma un novatoriskās spējas, apzinot neformālās un ikdienējās mācīšanās laikā iegūtas zināšanas un prasmes, kas ir svarīgas nodarbinātības iespējām.

10. Prezidentvalsts Kipras īpašā prioritāte bija jauniešu līdzdalība un visu jauniešu sociālā iekļaušana, īpašu uzsvaru liekot uz tādu jauniešu iekļaušanu, kuriem ir migrantu izcelsme. Lai izveidotu iekļaujošas, demokrātiskas un pārtikušas sabiedrības, liela nozīme tika piešķirta vajadzībai nostiprināt jauniešu organizāciju un visu jauniešu līdzdalību sociālajā un demokrātiskajā dzīvē, jo īpaši lēmumu pieņemšanā. Mērķis bija ar aktīvu jaunatnes līdzdalību veicināt visu jauniešu iekļaušanu plašākā sociālajā un demokrātiskajā dzīvē.

11. 2012. gada 27. novembrī tika pieņemts kopīgais ES ziņojums par jauniešiem, kurā izvērtēti panākumi, kas gūti atjauninātā regulējuma Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā (2010–2018) vispārējo mērķu sasniegšanā, un šis ziņojums aptver pirmos divus strukturētā dialoga darba ciklus.

III. ŅEM VĒRĀ ŠĀDUS PRIEKŠLIKUMUS STRUKTURĒTĀ DIALOGA PROCESA TURPMĀKAI PILNVEIDOŠANAI:

Strukturētā dialoga procesā ir izkristalizējušies šādi jautājumi.

Procesam piemītošās iekļaušanas spējas

12. Strukturētā dialoga process sniedz izdevības jauniem cilvēkiem un dod tiem iespēju būt aktīviem pilsoņiem un piedalīties demokrātiskajā dzīvē. Tāpēc jaunieši būtu jāiesaista visos strukturētā dialoga posmos, no katras prezidentvalsts prioritāšu noteikšanas līdz turpmāku pasākumu pārraudzīšanai un dialoga rezultātu īstenošanas novērtēšanai. Savukārt lēmums par prioritātēm paliek Padomes un dalībvalstu kompetencē. Pirms nākamo prezidentvalstu komanda ierosina vispārējās tematiskās prioritātes, kuras jātiecas īstenot strukturētā dialoga ciklos, tai vajadzētu iesaistīties agrīnās konsultācijās ar jaunatnes pārstāvjiem un Eiropas Komisiju.

13. Būtu jāatbalsta valstu darba grupu darbs ceļā uz kopīgo mērķi – panākt, lai jaunieši, it īpaši jaunieši ar dažādu izcelsmi, konsekventi un aizvien vairāk piedalītos strukturētā dialoga procesā. Valsts darba grupu sastāvam vajadzētu būt pietiekami iekļaujošam, lai nodrošinātu, ka līdzdalības process ir atvērts visiem jauniešiem.

14. Strukturēta dialoga vadošos jautājumus vajadzētu formulēt saprotamā veidā, lai palīdzētu valsts darba grupām sasniegt vairāk jauniešu.

Starpnozaru pieejas paplašināšana

15. Lai uzlabotu konsultāciju procesu un tā pārraudzīšanu, valstu darba grupās vietējā, reģionālā, valstu un Eiropas līmenī būtu jāveicina citu ekspertu dalība, atkarībā no attiecīgās strukturētā dialoga tematiskās prioritātes ([1]). Strukturētā dialoga rezultāti būtu jāizplata starpnozaru ieinteresētajām personām. Skaidrai lomai procesā vajadzētu būt jaunatnes pētniekiem.

Turpmāki politiski pasākumi un redzamība

16. Būtu jāpilnveido turpmāki politiski pasākumi saistībā ar strukturētā dialoga rezultātiem, kā arī šo rezultātu īstenošana ([2]).

17. No paša sākuma un visa procesa laikā visiem iesaistītajiem dalībniekiem vajadzētu uzsvērt, darīt skaidrāku un labāk paziņot saikni starp strukturētā dialoga rezultātiem un politikas veidošanu jaunatnes jomā valstu un Eiropas līmenī.

18. Vajadzētu veikt pasākumus un izstrādāt iniciatīvas, lai uzlabotu strukturētā dialoga redzamību un atzīšanu vietējā, reģionālā, valstu un Eiropas līmenī. Būtu jāturpina pilnveidot Eiropas Jaunatnes portālu, lai uzlabotu procesa redzamību.

Procesa ilgtspēja

19. ES jaunatnes konference būtu jānostiprina kā forums strukturētam dialogam starp visiem jauniešiem, jaunatnes organizācijām un politikas veidotājiem ar mērķi sasniegt konkrētus politiskos rezultātus. Kad tas iespējams, būtu jāveicina jaunatnes pētnieku iesaistīšana.

20. Eiropas Komisijai ciešā koordinācijā ar jaunatnes jautājumos iesaistītajām personām vajadzētu nodrošināt dialoga rīkošanu ar galvenajiem dalībniekiem strukturētajā dialogā, kas būs svarīgs elements plānotajās Eiropas jaunatnes nedēļās.

([1]) Saskaņā ar ES 2012. gada ziņojumu par jauniešiem tikai 6 ES valstīs citām valsts ministrijām ir aktīva loma valsts darba grupā.

([2]) Saskaņā ar ES 2012. gada ziņojumu par jauniešiem 11 ES valstis izrādīja iniciatīvu un veica papildu pasākumus saskaņā ar strukturētā dialoga pirmā cikla rezultātiem.

21. Neskarot sarunas par gaidāmo daudzgadu finanšu shēmu, vajadzētu nodrošināt ilgtspējīgu atbalstu strukturētajam dialogam.

IV. LAI PASTIPRINĀTU JAUNIEŠU LĪDZDALĪBU EIROPAS DEMOKRĀTISKAJĀ DZĪVĒ, ŅEM VĒRĀ ŠĀDUS PRIEKŠLIKUMUS:

No kopējiem ieteikumiem, kas izteikti jauniešu konferencēs Varšavā, Sorē un Nikosijā, kā prioritāras jomas saistībā ar galveno prioritāti – jauniešu dalību demokrātiskajā dzīvē – izriet šādi atzinumi.

22. Būtu jāatbalsta jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanas procedūrās visos līmeņos, un tā jāveicina, izmantojot jaunas metodes un instrumentus, piemēram, sociālos plašsaziņas līdzekļus un e-līdzdalības iespējas.

23. Jauniešu organizācijas, jauniešu informēšanas un konsultācijas sniedzējas struktūras un profesionālais darbs ar jaunatni būtu jāuztver kā kanāli jauniešu prasmju un zināšanu attīstīšanai, it īpaši attiecībā uz jauniešiem ar ierobežotām iespējām.

24. Izpratne par kopīgajām Eiropas vērtībām būtu jāveicina, attiecinot strukturēto dialogu uz visiem jauniešiem, tostarp konkrētām mērķgrupām, piemēram, jauniešiem, kas nepieder pie organizācijām, un jauniešiem ar ierobežotām iespējām.

25. Vajadzētu nostiprināt atbalstu tādām jauniešu darbībām visos līmeņos, kas liek uzsvaru uz Eiropas Savienības un trešo valstu jauniešu līdzdalību un starpkultūru dialogu.

26. Ir svarīgi izveidot jaunatnes darbinieku vadītas jauniešu iestādes, kur visi jaunieši, tostarp ar organizācijām nesaistīti jaunieši un jaunieši ar ierobežotām iespējām, var tikties, radīt un iesaistīties projektos.

V. AICINA DALĪBVALSTIS UN/VAI KOMISIJU SAVĀS ATTIECĪGAJĀS KOMPETENČU JOMĀS UN PIENĀCĪGI IEVĒROJOT SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU:

27. Ņemt vērā minētos priekšlikumus, kas izriet no strukturētā dialoga, ar mērķi izvērtēt un pilnveidot strukturētā dialoga procesu un uzlabot jauniešu dalību Eiropas demokrātiskajā dzīvē.

VI. VIENOJAS, KA:

28. ES 2012. gada ziņojumā par jaunatni dota informācija par jauniešu sociālās iekļaušanas problēmām, atsaucoties uz attiecīgiem ES jaunatnes rādītājiem. Tajā uzsvērts, ka jauniešu grupa, kurai visvairāk draud nabadzība un sociālā atstumšana, ir tie jaunieši, kuri nav iesaistīti nodarbinātībā, izglītībā un apmācībā, un norāda, ka 27 ES dalībvalstīs nabadzības un sociālās atstumšanas riska līmenis jauniešiem ir 29,1 %, un tas ir augstāks nekā visiem iedzīvotājiem kopumā (23,5 %). Tas parāda, cik svarīgi ir īpašu uzmanību pievērst šai iedzīvotāju daļai un noteikt sociālo iekļaušanu par prioritāti jauniešu jomā.

29. Tāpēc strukturētā dialoga ar jauniešiem un jauniešu organizācijām vispārējā tematiskā prioritāte nākamajam darba ciklam (laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam) ir sociālā iekļaušana. Konkrētas prioritātes prezidentvalstu komandai trešajā darba ciklā ir izklāstītas pielikumā.

30. Katra prezidentvalsts var papildināt izvēlētās prioritārās jomas, ņemot vērā iespējamo jaunāko notikumu attīstību.

31. Nākamās prezidentvalstu komandas cikla (2014. gada 1. jūlijs–2015. gada 31. decembris) prioritārās jomas būtu jānosaka pirms tās darbības termiņa sākuma.

PIELIKUMS

Prioritātes Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam

Vispārējā prioritāte – sociālā iekļaušana

Vispārējā tematiskā prioritāte Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam būs sociālā iekļaušana. Šo 18 mēnešu laikā minēto tematu apspriedīs strukturētā dialoga ietvaros. Īpašajām prioritātēm būtu pilnībā vai daļēji jāveicina vispārējā tematiskā prioritāte. Īrija, Lietuva un Grieķija pieliks kopīgas pūles, lai savos attiecīgajos prezidentvalsts termiņos un visā 18 mēnešu trio darbā nodrošinātu atbalstu kopējam sociālās iekļaušanas tematam, izmantojot savas individuālās valsts prioritātes.

Sociālās iekļaušanas jēdziens būs plašs vienojošs temats, papildus jauniešiem ar ierobežotām iespējām ietverot visus jauniešus. Sociālās iekļaušanas termins un jēdziens tāpēc būs jāpārdomā un jāpiemēro visplašākajā nozīmē, un to izmantos, lai aptvertu virkni jauniešu problēmu.

2013. gada 1. janvāris–2013. gada 30. jūnijs – Kvalitatīva jauniešu nodarbinātība

Prezidentvalsts Īrija koncentrēsies uz to, lai ar kvalitatīvas jauniešu nodarbinātības palīdzību palielinātu jauniešu sociālo iekļaušanu. 2013. gada pirmajā pusē tiks uzsvērti šādi jautājumi:

— jauniešu pilnveidošanās un labklājības veicināšana ar kvalitatīvas jauniešu nodarbinātības palīdzību,

— kvalitātes standartu ieguldījums jauniešu nodarbinātībā, lai panāktu pozitīvus rezultātus jauniešiem tādās jomās kā personīgā un sociālā attīstība, akadēmiskā un profesionālā sagatavotība utt.,

— jaunatnes darba ieguldījums stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā, jo īpaši saistībā ar jauniešu nodarbinātību,

— dalībvalstu savstarpēja labas prakses un zināšanu apmaiņa šajās jomās.

2013. gada 1. jūlijs–2013. gada 31. decembris – jaunieši, kuri nav iesaistīti nodarbinātībā, izglītībā un apmācībā

2013. gada otrajā pusē tiks uzsvērti šādi jautājumi:

— jauniešu sociālās iekļaušanas uzlabošana, īpašu uzsvaru liekot uz jauniešiem, kuri nav iesaistīti nodarbinātībā, izglītībā un apmācībā,

— starpnozaru sadarbības veicināšana kā svarīgs jauniešu politikas pamatprincips,

— labas prakses apmaiņa saistībā ar jauniešu sociālo iekļaušanu,

— sadarbības veicināšana jauniešu politikas jomā starp jauniešiem no Eiropas Savienības un Austrumeiropas un Kaukāza valstīm.

2014. gada 1. janvāris–2014. gada 30. jūnijs – kultūra un uzņēmējdarbība

2014. gada pirmajā pusē tiks uzsvērti šādi jautājumi:

— izstrādāt darbības ar mērķi nostiprināt jauniešu uzņēmējdarbības garu, veicināt jauniešu uzņēmējdarbību, īpašu uzsvaru liekot uz sociālo uzņēmējdarbību un videi draudzīgām darbvietām un jaunām darba iespējām kultūras jomā, lai veicinātu visu jauniešu sociālo iekļaušanu,

— palielināt jauniešu, jo īpaši to, kuri dzīvo attālos reģionos, piekļuvi jaunām tehnoloģijām, lai dotu iespējas attīstīt jauniešu talantus un izraisīt interesi kultūras jomā,

— veicināt jaunatnes nodarbinātības ieguldījumu, lai atbalstītu un palielinātu jauniešu radošumu un uzņēmību, tostarp izmantojot labas prakses apmaiņu.